

RAPORT Z BADANIA ANKIETOWEGO
PRZEDSIĘBIORCÓW
2024

I. Wprowadzenie

Badanie ankietowe (sondaż opinii) krośnieńskich przedsiębiorców zostało przeprowadzone w dniach od 6 do 24 maja 2024 r.

Miało na celu ocenę stanu i warunków rozwoju przedsiębiorczości w Krośnie, a także identyfikację potrzeb i oczekiwań działających tutaj firm.

Wyniki posłużą do zdiagnozowania potrzeb w zakresie rozwoju przedsiębiorczości i zaplanowania odpowiednich działań w ramach projektu, który będzie ubiegał się o dofinansowanie z Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast.

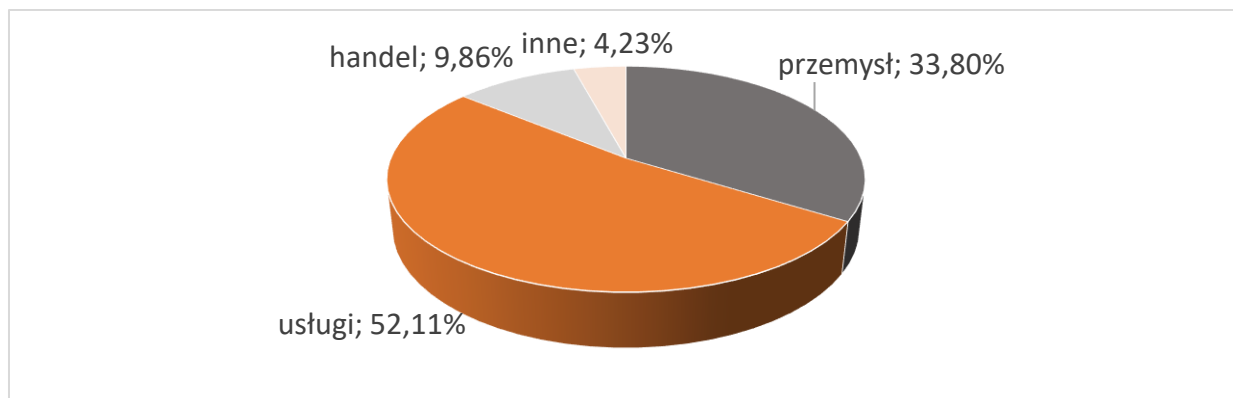
Badanie zostało przeprowadzone we współpracy ze Związkiem Miast Polskich, w formie ankiety internetowej. Miało charakter anonimowy.

Ankieta była skierowana do firm, które prowadzą działalność w Krośnie. Zaproszenia do jej wypełnienia zostały przesłane pocztą elektroniczną do 250 przedsiębiorców. Uwzględniono przy tym różnorodne sektory działalności (w tym usługi, handel i produkcję przemysłową), jak również zróżnicowanie firm pod względem wielkości oraz czasu funkcjonowania na rynku. Do wypełniania ankiety przystąpiły 103 osoby, z których 71 wypełniło formularz do końca, a 32 udzieliły odpowiedzi jedynie na część pytań. Zestawienie wyników obejmuje wyłącznie ankiety wypełnione do końca.

II. Charakterystyka respondentów

Pierwszą część ankiety stanowiły pytania metryczkowe. Ok. 52% przedsiębiorców biorących udział w badaniu reprezentowało firmy usługowe, niemal 10% - firmy handlowe, prawie 34% stanowili przedstawiciele przemysłu, a ok. 4% - innych branż.

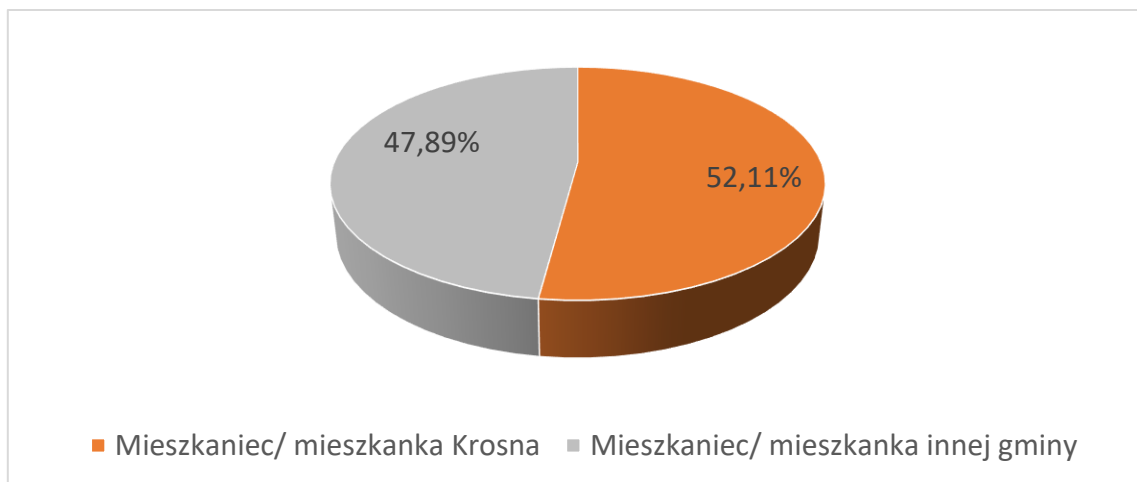
Wykres 1. Proszę o wskazanie branży (jednej głównej) Państwa działalności

Liczba respondentów, którzy odpowiedzieli na pytanie: 71

W przypadku ponad połowy respondentów, właścicielami lub głównymi udziałowcami przedsiębiorstwa byli mieszkańcy Krosna.

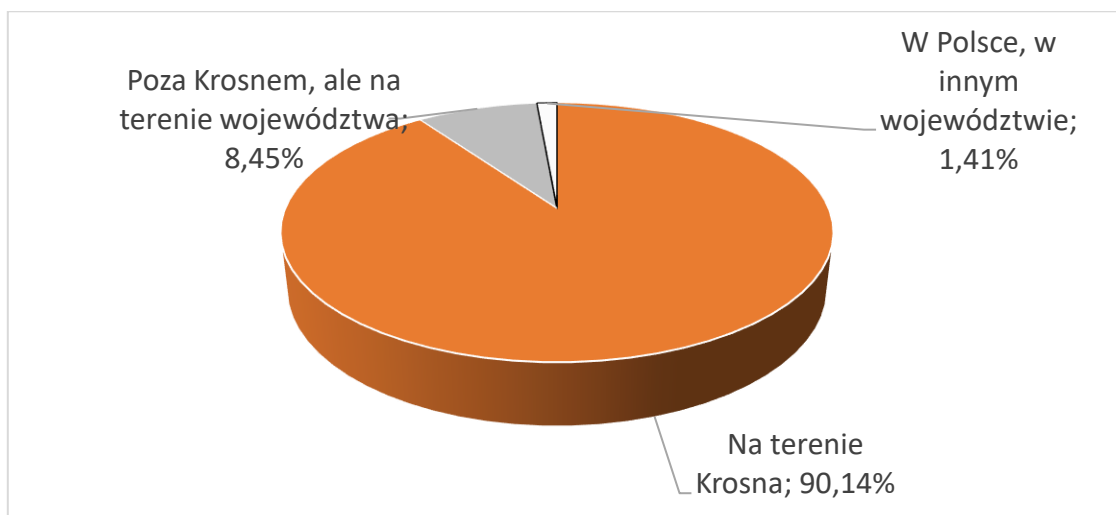
Wykres 2. Kto jest właścicielem/ głównym udziałowcem przedsiębiorstwa?

Liczba respondentów, którzy odpowiedzieli na pytanie: 71

Zdecydowana większość – ok. 90% ankietowanych firm miało siedzibę na terenie Krosna, ponad 8% - poza Krosnem na terenie województwa podkarpackiego, a ok. 1% w innym województwie w Polsce.

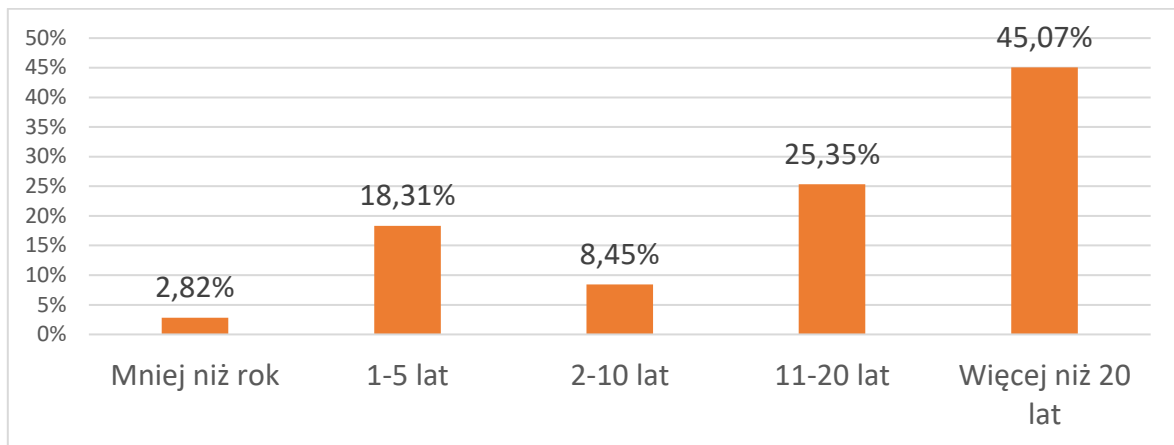
Wykres 3. Gdzie znajduje się siedziba firmy?

Liczba respondentów, którzy odpowiedzieli na pytanie: 71

W badaniu wzięły udział firmy o różnym stażu na rynku – zarówno firmy funkcjonujące powyżej 20 lat (45%), jak i młodsze. Jedna czwarta ankietowanych to firmy działające od 11 do 20 lat, 9%- od 2 do 10 lat, ok. 18% - od 1 roku do 5 lat, a ok. 3% to początkujące firmy, funkcjonujące krócej niż rok.

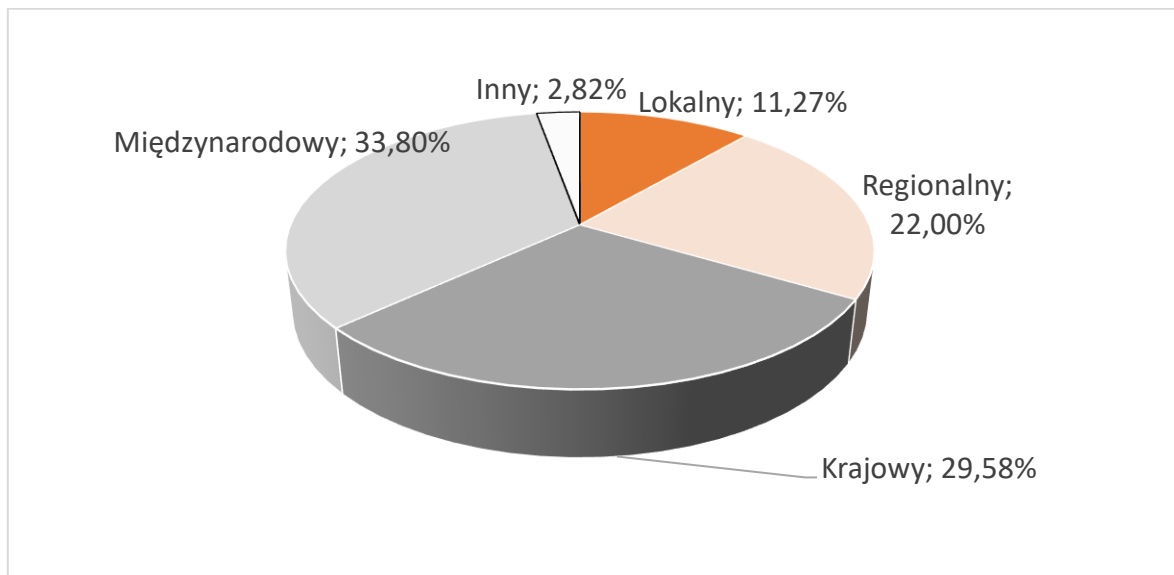
Wykres 4. Proszę podać liczbę lat funkcjonowania firmy

Liczba respondentów, którzy odpowiedzieli na pytanie: 71

Przeważającym rynkiem, na którym działają przedsiębiorcy biorący udział w badaniu jest rynek międzynarodowy (ok. 34% badanych). Na rynku krajowym działa prawie 30% respondentów, na rynku regionalnym – 22%, na lokalnym – ok. 11%. Inne rynki stanowiły 3% (np. rynki w konkretnym kraju za granicą).

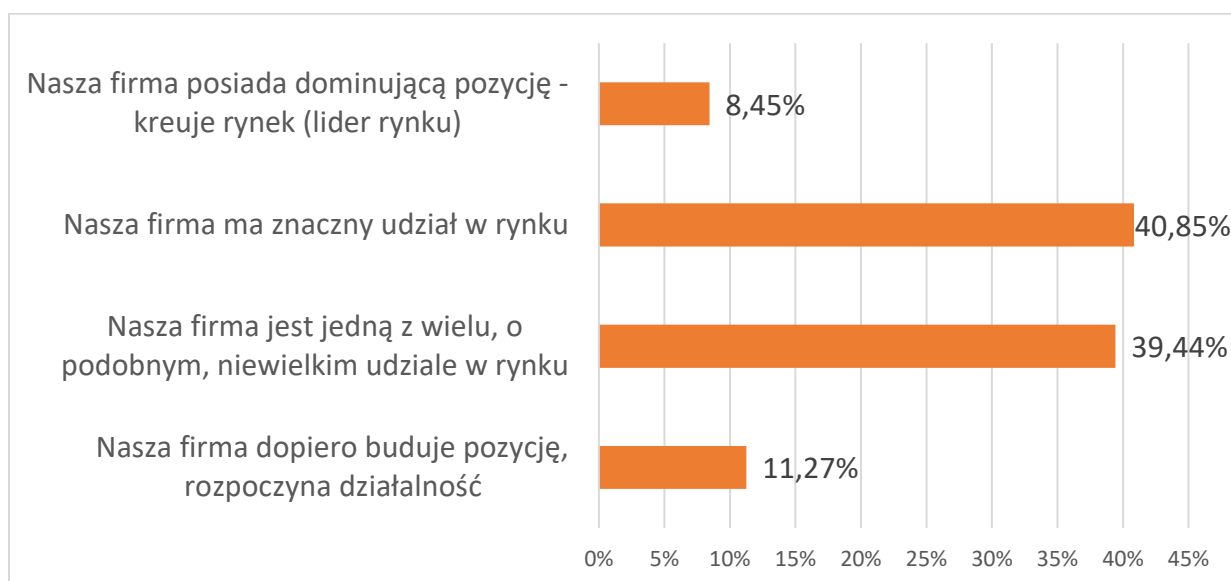
Wykres 5. Proszę podać główny rynek, na którym działa Państwa firma

Liczba respondentów, którzy odpowiedzieli na pytanie: 71

Ok. 8% respondentów stanowiły firmy posiadające pozycję lidera rynku, a ok. 11% - firmy dopiero budujące pozycję. Znaczny udział w rynku zadeklarowało prawie 41% badanych, a ok. 39% określiło, że firma jest jedną z wielu, o podobnym, niewielkim udziale w rynku.

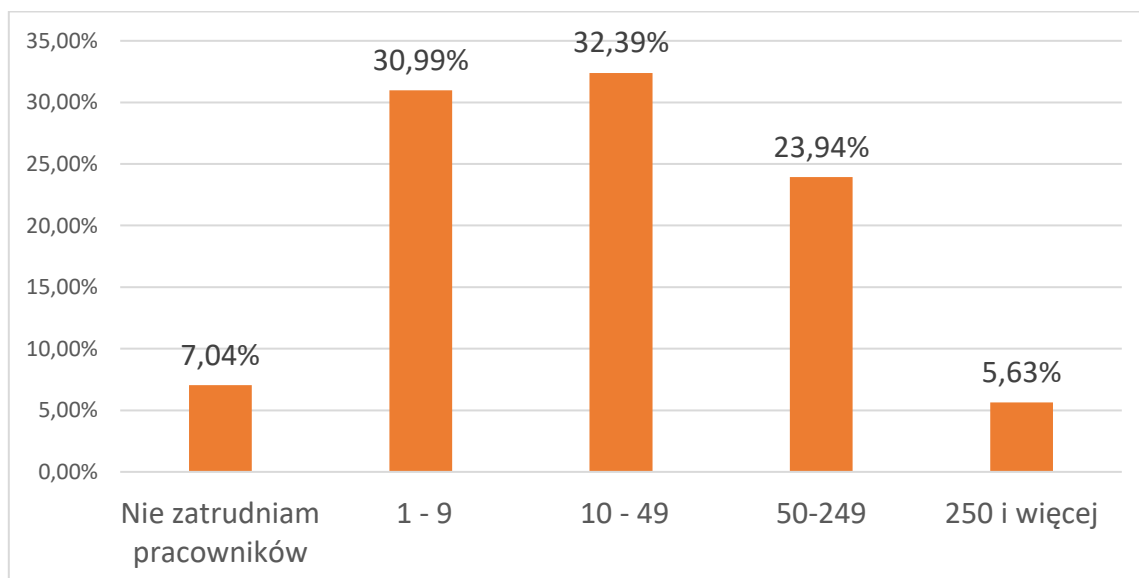
Wykres 6. Proszę określić pozycję rynkową Państwa firmy

Liczba respondentów, którzy odpowiedzieli na pytanie: 71

W badaniu wzięli udział reprezentanci sektora MŚP, jak i duże przedsiębiorstwa. Ok. 38% badanych stanowili mikroprzedsiębiorcy, którzy prowadzą działalność jednoosobową lub zatrudniają do 9 osób. Ok. 32% badanych firm to małe przedsiębiorstwa, zatrudniające od 10 do 49 pracowników. Średnie firmy z poziomem zatrudnienia od 50 do 249 stanowiły ok. 24%, a duże firmy, zatrudniające ponad 250 pracowników stanowiły ponad 5% badanych.

Wykres 7. Proszę podać liczbę osób zatrudnionych w Państwa firmie

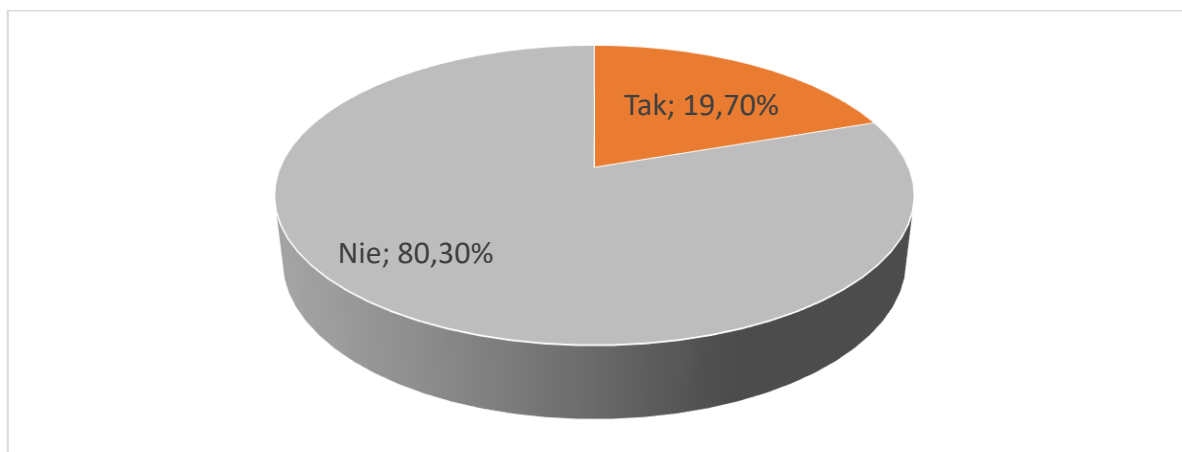
Liczba respondentów, którzy odpowiedzieli na pytanie: 71

III. Szczegółowe wyniki badania

1. Zatrudnianie obcokrajowców

Kolejna część ankiety dotyczyła zatrudniania obcokrajowców. Zdecydowana większość firm biorących udział w badaniu (ok. 80%) nie zatrudniała obcokrajowców.

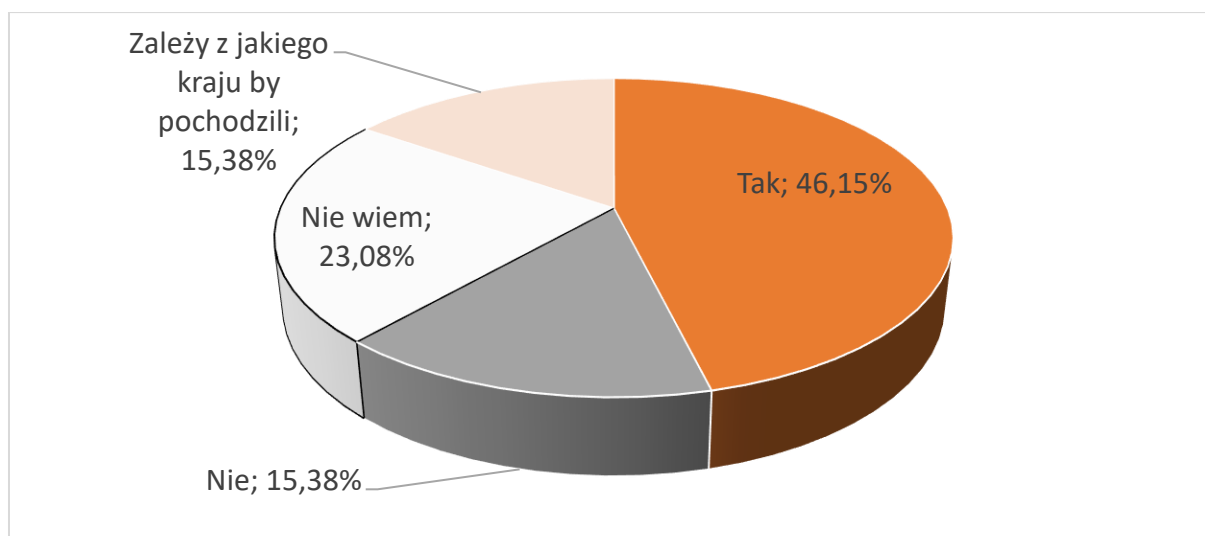
Wykres 8. Czy w firmie zatrudnieni są obcokrajowcy?

Liczba respondentów, którzy odpowiedzieli na pytanie: 66

Spośród badanych, którzy zatrudniali obcokrajowców, ok. 46% zadeklarowało zainteresowanie zwiększeniem ich zatrudnienia. Po 15% badanych było przeciwnego zdania lub uzależniało swoje zainteresowanie od kraju pochodzenia obcokrajowców. Ok. 23% nie miało zdania na ten temat.

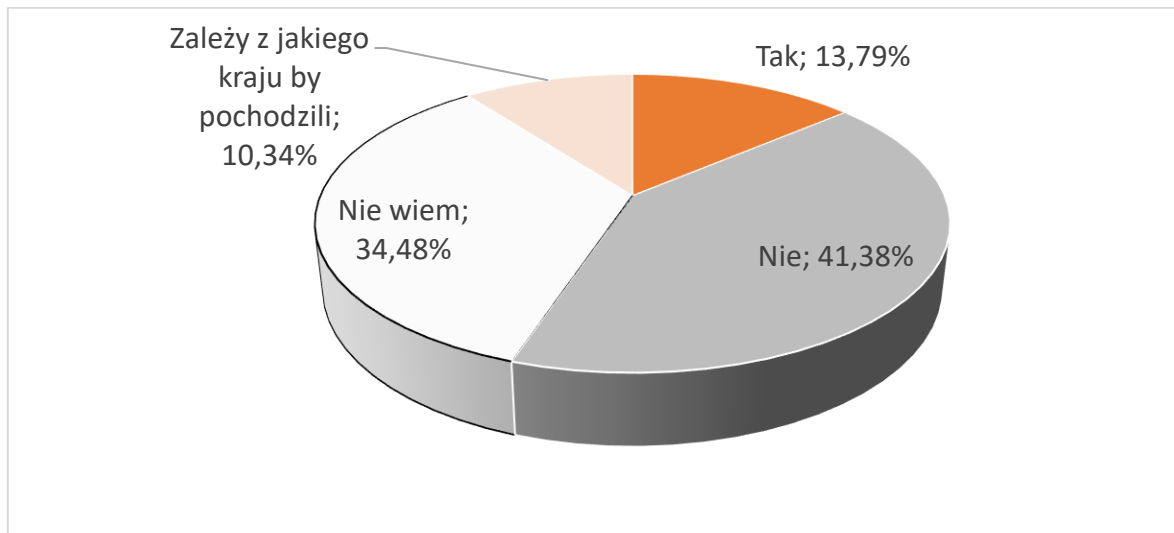
Wykres 9. Czy jest Pan/Pani zainteresowany/a zwiększeniem zatrudnienia obcokrajowców?

Liczba respondentów, którzy odpowiedzieli na pytanie: 13

Z kolei wśród firm, które nie zatrudniały obcokrajowców, ponad 41% nie było zainteresowanych ich zatrudnieniem, 10% uzależniało swoje zainteresowanie od kraju pochodzenia potencjalnych pracowników, a ok. 34% nie miało zdania na ten temat. Zainteresowanie zatrudnieniem cudzoziemców zadeklarowało ok. 14% badanych.

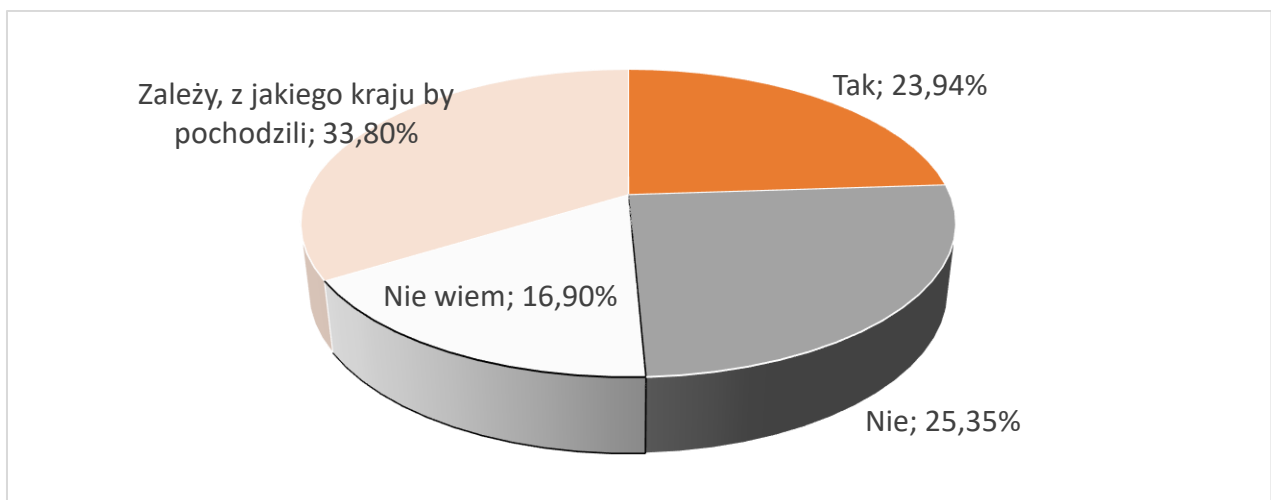
Wykres 10. Czy jest Pan/Pani zainteresowany/a zatrudnieniem obcokrajowców?

Liczba respondentów, którzy odpowiedzieli na pytanie: 58

Opinie respondentów w sprawie przeznaczenia środków z budżetu miasta na działania mające przyciągnąć i zintegrować obcokrajowców chcących osiedlić się w Krośnie i uzupełnić lokalny rynek pracy były bardzo podzielone. Około jedna trzecia badanych uzależnia swoje zdanie od kraju pochodzenia cudzoziemców, ok. 25% to osoby przeciwnie takim wydatkom, a prawie 24% - osoby, które opowiedziały się za takim rozwiązaniem. Niemal 17% ankietowanych nie miało zdania w tej sprawie.

Wykres 11. Czy zaakceptował(a)by Pan/Pani wydatki z budżetu miejskiego Krosna, mające na celu przyciągnięcie oraz integrację obcokrajowców chcących osiedlić się na terenie gminy i uzupełnić lokalny rynek pracy?

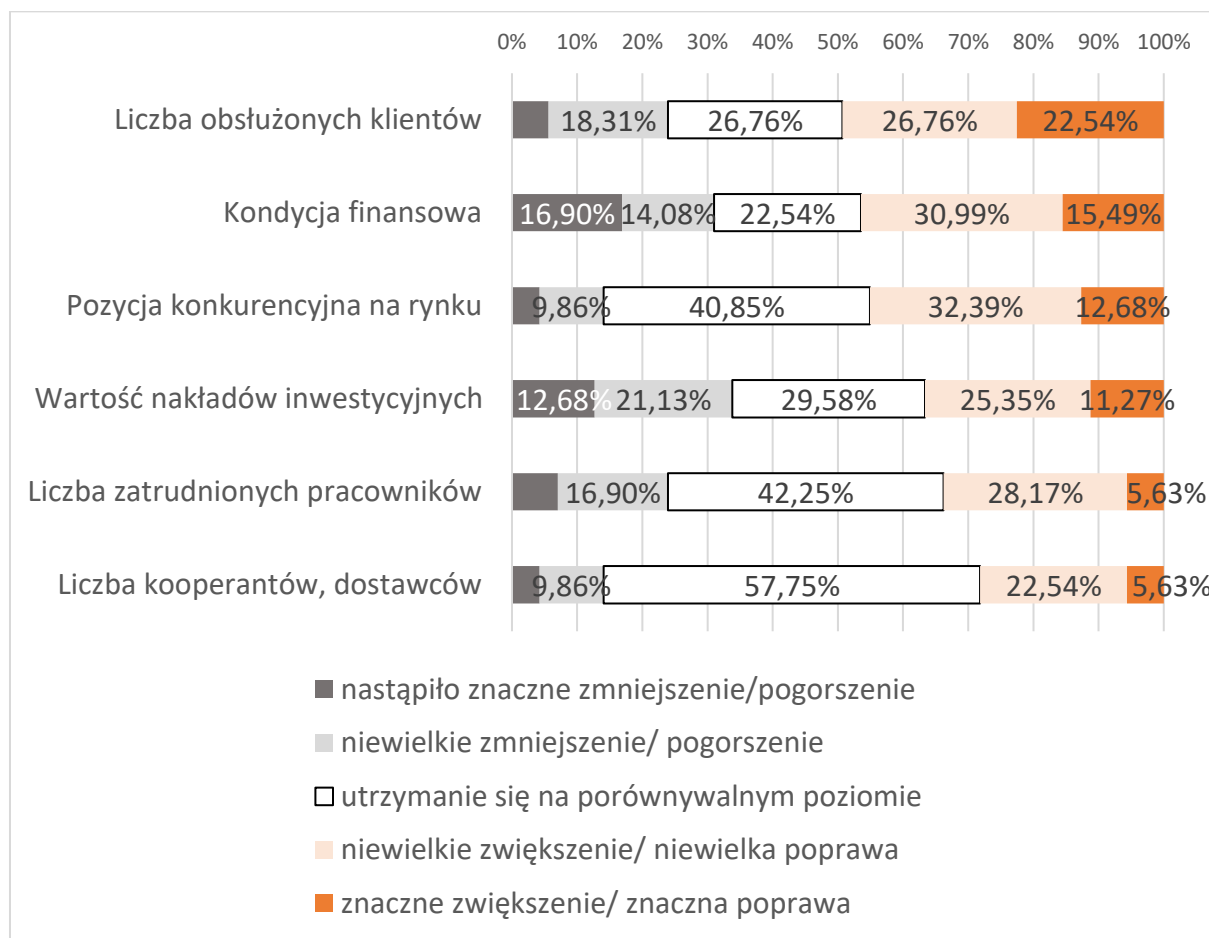
Liczba respondentów, którzy odpowiedzieli na pytanie: 71

2. Zmiany w przedsiębiorstwach i ocena zagrożeń

Następna część badania koncentrowała się na poznaniu zmian, jakie zaszły wewnątrz przedsiębiorstw oraz zmian przewidywanych w przyszłości, a także oceny zagrożeń funkcjonowania firm. Informacje te pozwalają m.in. poznać poziom kryteriów wartości w przedsiębiorstwach lokalnych, przyczyniających się do budowania pozycji konkurencyjnej.

Pierwsze pytanie w tej sekcji dotyczyło oceny zmian, jakie zaszły w firmie w ostatnim roku. Aspekty takie, jak liczba obsłużonych klientów, kondycja finansowa, czy pozycja konkurencyjna na rynku, uzyskały dość znaczną przewagę odpowiedzi pozytywnych nad odpowiedziami negatywnymi i neutralnymi. Jeśli chodzi o wartość nakładów inwestycyjnych, odpowiedzi były podzielone, ponad 36% zadeklarowało poprawę, prawie 34% - pogorszenie, a ok. 30% utrzymanie się na porównywalnym poziomie do roku poprzedniego. Z kolei w przypadku liczby zatrudnionych pracowników oraz liczby kooperantów, najwięcej ankietowanych zadeklarowało utrzymanie się na podobnym poziomie. Żaden z aspektów nie uzyskał przewagi odpowiedzi negatywnych nad pozytywnymi.

Wykres 12. Jak Państwa zdaniem w ostatnim roku zmieniła się w firmie:

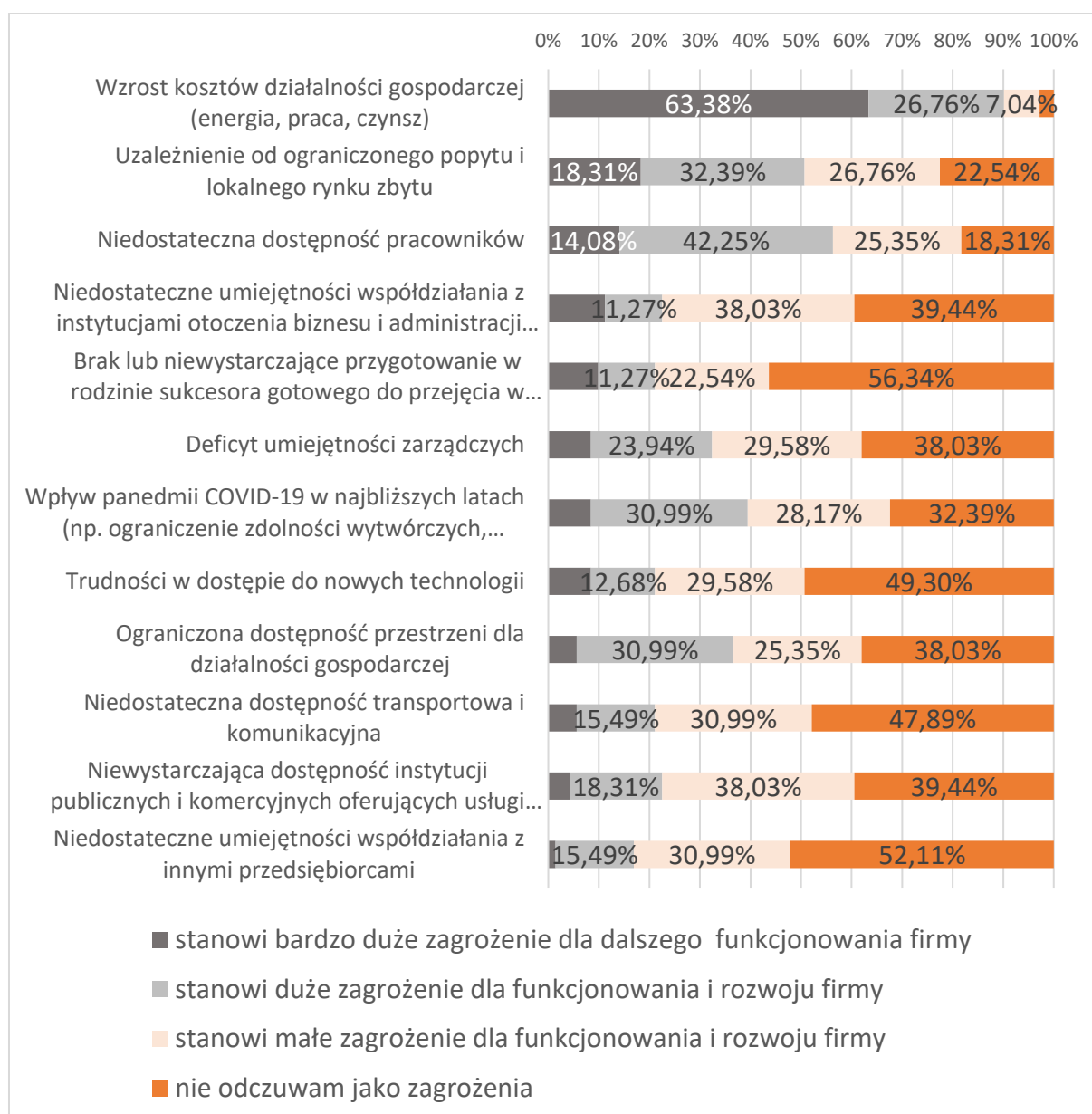

Liczba respondentów, którzy odpowiedzieli na pytanie: 71

W ocenie ankietowanych największym zagrożeniem dla działalności firmy jest wzrost kosztów działalności gospodarczej (np. koszty energii, pracy, czynsze) – wskazało na to ogółem ponad 90% respondentów. Ponad 56% badanych wskazało, że bardzo dużym lub dużym zagrożeniem jest niedostateczna dostępność pracowników, a niemal 51% - uzależnienie od ograniczonego i lokalnego rynku zbytu.

Z kolei większość badanych nie odczuwa jako zagrożenia braku lub niewystarczającego przygotowania w rodzinie sukcesora gotowego do przejęcia przedsiębiorstwa w przyszłości, czy też niedostatecznych umiejętności współdziałania z innymi przedsiębiorcami.

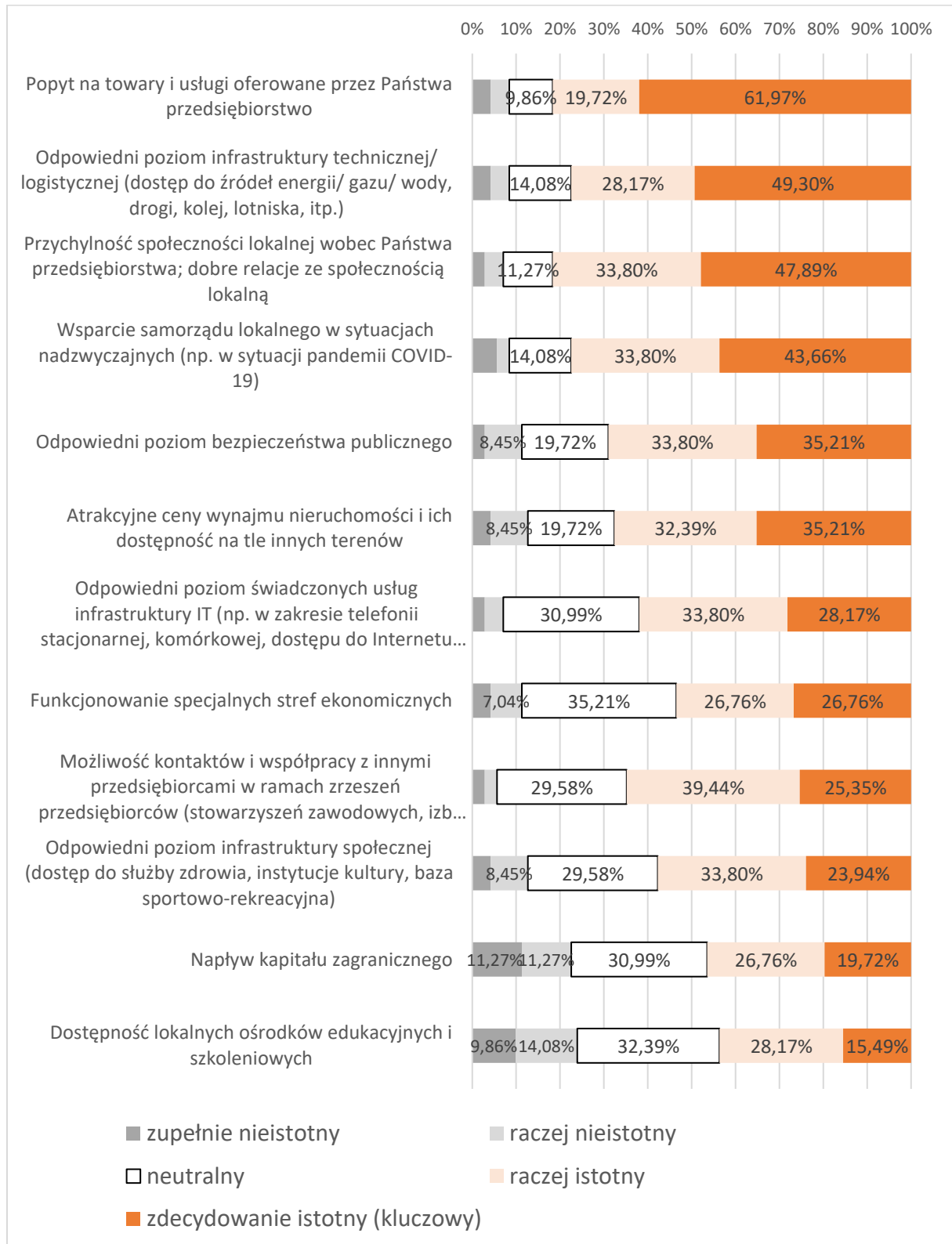
Wykres 13. Jak oceniacie Państwo zagrożenia dla działalności Państwa firmy?

Liczba respondentów, którzy odpowiedzieli na pytanie: 71

Kolejne pytanie dotyczyło oceny znaczenia czynników dotyczących otoczenia lokalnego pod kątem rozwoju firmy i osiągnięcia sukcesu.

Wykres 14. Jakie znaczenie dla rozwoju Państwa firmy i osiągnięcia sukcesu mają wymienione poniżej czynniki dotyczące otoczenia lokalnego?

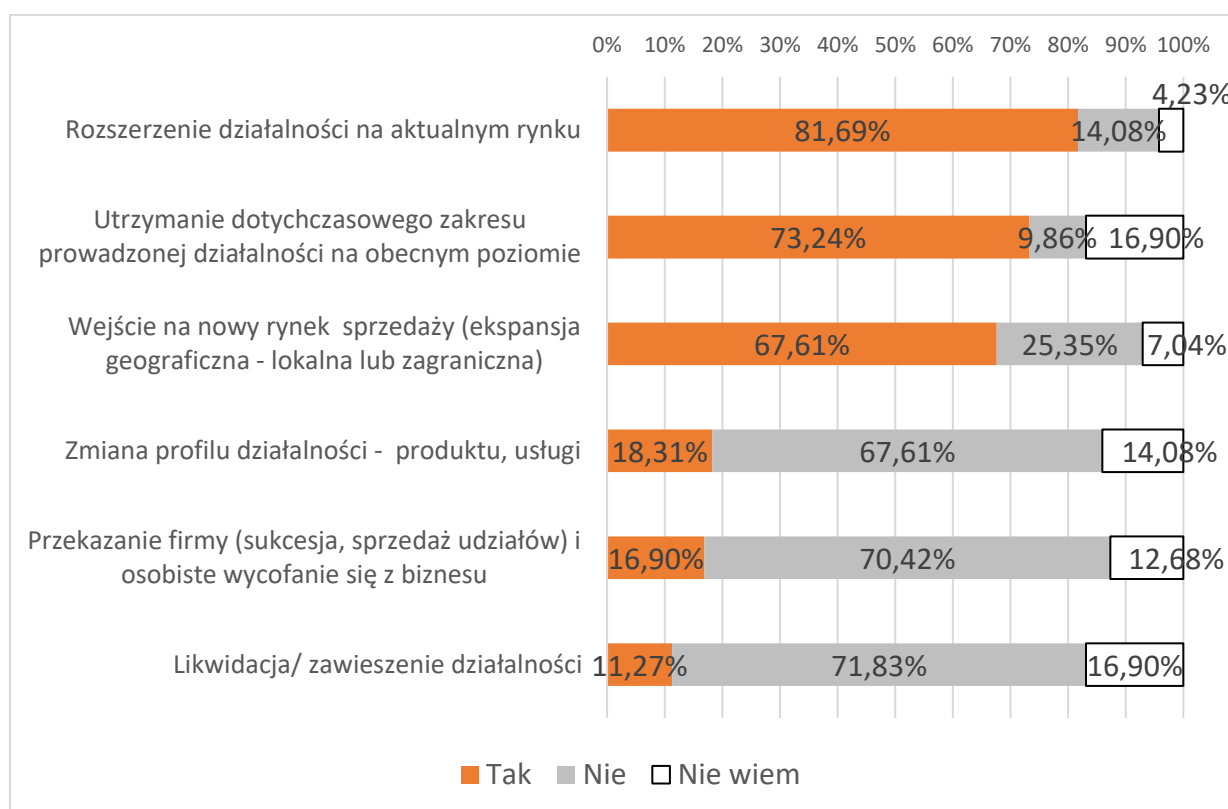

Liczba respondentów, którzy odpowiedzieli na pytanie: 71

Do czynników zdecydowanie najważniejszych, które uzyskały ogółem ponad 80% wskazań należą popyt na towary i usługi oferowane przez przedsiębiorstwo oraz przychylność ze strony społeczności lokalnej. Bardzo ważne kwestie to także wsparcie samorządu lokalnego w sytuacjach nadzwyczajnych (np. w sytuacji pandemii COVID-19), a także odpowiedni poziom infrastruktury technicznej i logistycznej – odpowiedzi te uzyskały powyżej 70% wskazań. Dla ponad połowy badanych zdecydowanie istotne lub raczej istotne były: odpowiedni poziom bezpieczeństwa publicznego, atrakcyjne ceny najmu nieruchomości, odpowiedni poziom infrastruktury i usług IT, możliwość kontaktów i współpracy z innymi przedsiębiorcami w ramach zrzeszeń przedsiębiorców, odpowiedni poziom infrastruktury społecznej, czy funkcjonowanie specjalnych stref ekonomicznych. Powyżej 40% odpowiedzi pozytywnych uzyskały napływ kapitału zagranicznego oraz dostępność lokalnych ośrodków szkoleniowych i edukacyjnych.

Zdecydowana większość respondentów rozważa w perspektywie najbliższych 3 lat rozszerzenie działalności na obecnym rynku, utrzymanie dotychczasowego zakresu prowadzonej działalności na obecnym poziomie oraz wejście na nowy rynek sprzedaży. Większość badanych zadeklarowała również, że nie przewiduje zmiany profilu działalności, przekazania firmy i osobistego wycofania się z biznesu, czy likwidacji lub zawieszenia działalności.

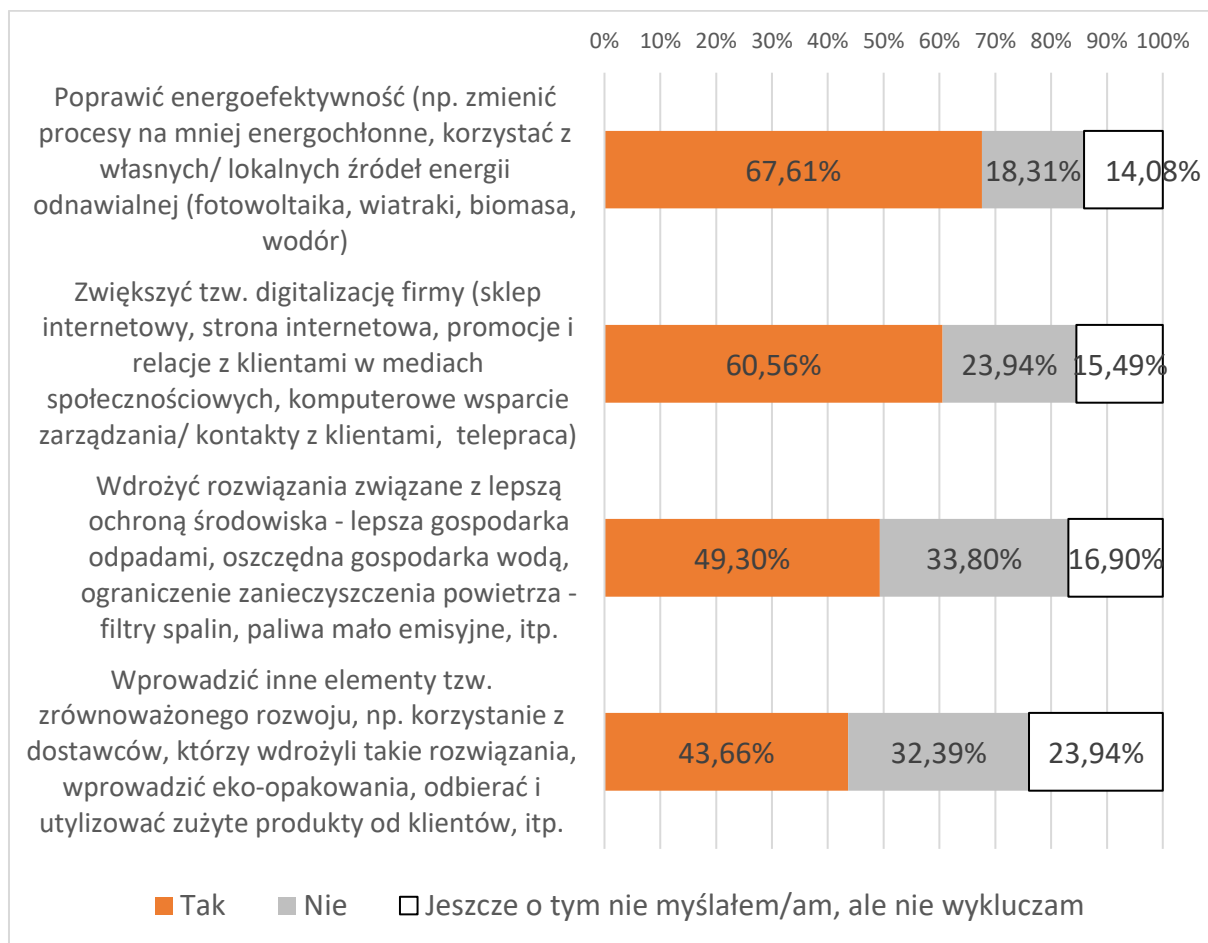
Wykres 15. Czy w świetle obserwowanych ryzyk lub szans w Państwa firmie, w perspektywie najbliższych 3 lat rozważana jest możliwość:

Liczba respondentów, którzy odpowiedzieli na pytanie: 71

Ponad 60% badanych zamierza w najbliższym czasie wdrożyć w firmie rozwiązania poprawiające efektywność energetyczną i zwiększające digitalizację. Ponad 40% bierze pod uwagę rozwiązania w zakresie ochrony środowiska – lepszej gospodarki odpadami, oszczędnego gospodarowania zasobami, a także wprowadzenie innych elementów zrównoważonego rozwoju, np. korzystanie z dostawców dbających o środowisko, wprowadzenie eko-opakowań, odbiór i utylizowanie zużytych produktów od klientów, itp.

Wykres 16. Czy zamierzacie Państwo w najbliższym czasie wdrożyć w Waszej firmie poniższe rozwiązania?

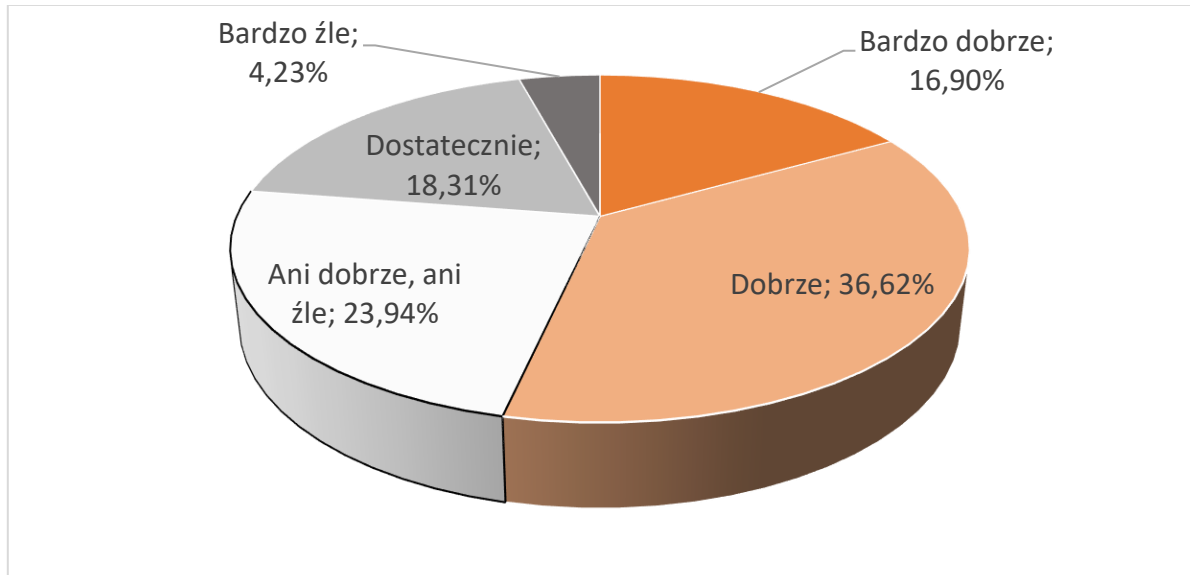
Liczba respondentów, którzy odpowiedzieli na pytanie: 71

3. Warunki do prowadzenia działalności gospodarczej w Krośnie

Kolejne pytania miały na celu poznanie opinii przedsiębiorców na temat ogólnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej w Krośnie oraz ocenę polityki miasta w odniesieniu do wspierania przedsiębiorczości.

Ok. 54% ankietowanych dobrze i bardzo dobrze oceniło Krosno jako miejsce do prowadzenia działalności gospodarczej, niemal 24% - ani dobrze, ani źle, ok. 18% -dostateczne, a ok. 4% - bardzo źle.

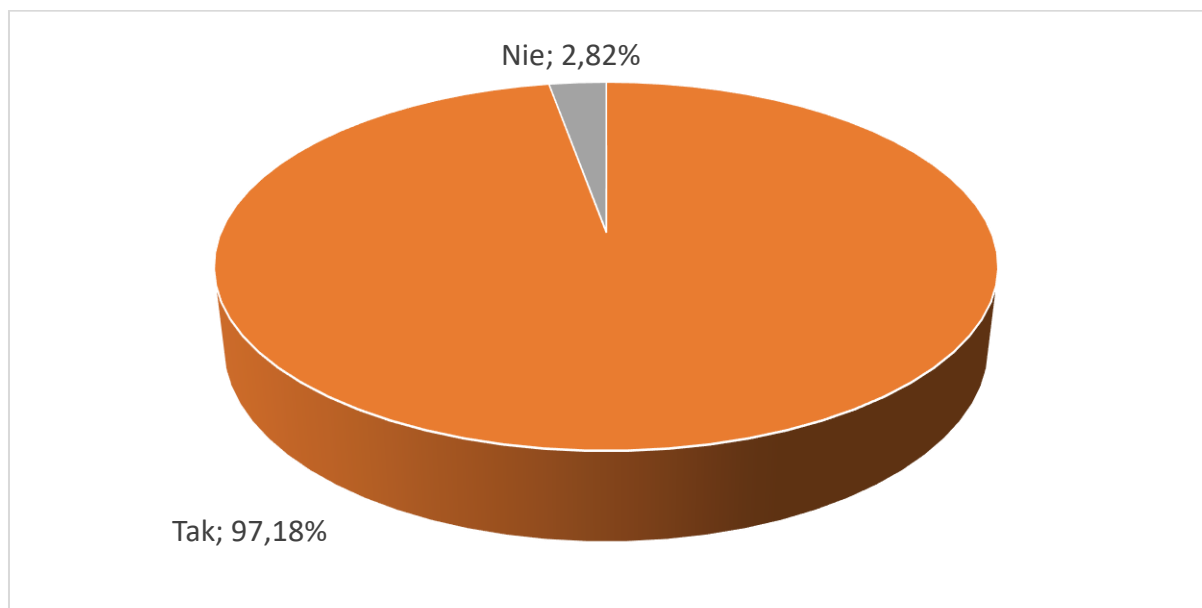
Wykres 17. Proszę ocenić Krosno jako miejsce do prowadzenia działalności gospodarczej

Liczba respondentów, którzy odpowiedzieli na pytanie: 71

Jednocześnie ok. 97% ankietowanych uznało, że Krosno jest dobrym miejscem do życia.

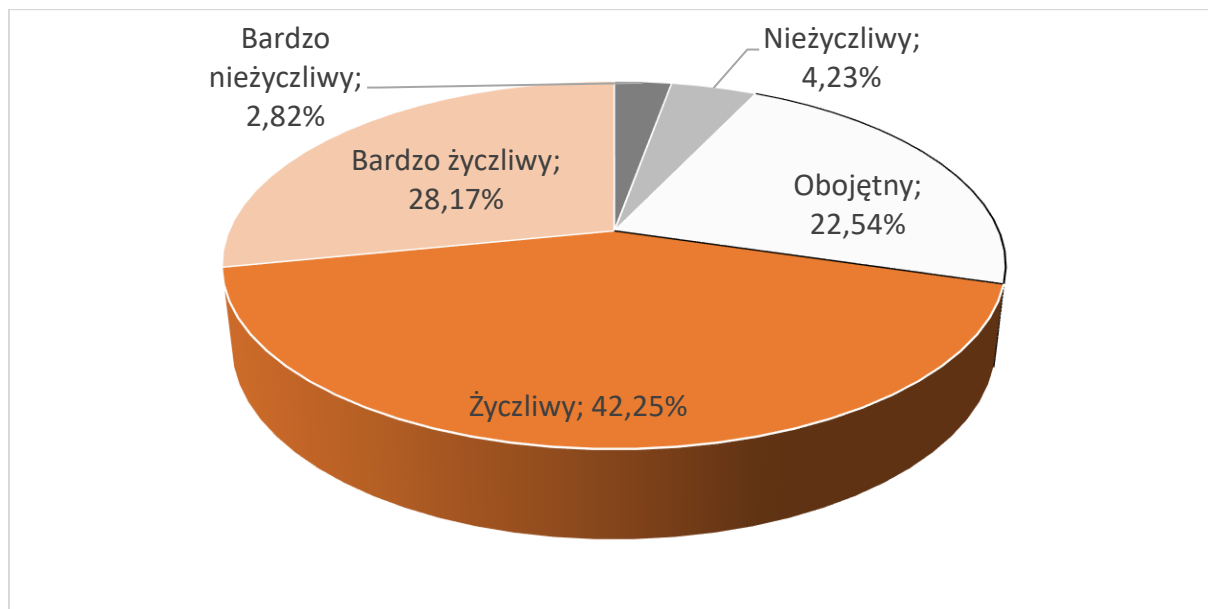
Wykres 18. Czy uważa Pan/ Pani, że Krosno jest dobrym miejscem do życia?

Liczba respondentów, którzy odpowiedzieli na pytanie: 71

Ponad 70% badanych odpowiedziało, że stosunek władz lokalnych do przedsiębiorców i inwestorów lokalnych jest życzliwy lub bardzo życzliwy, ponad 22% - obojętny, a ok. 7% uznało, że jest on nieżyczliwy lub bardzo nieżyczliwy.

Wykres 19. Proszę określić stosunek władz lokalnych do przedsiębiorców i inwestorów lokalnych

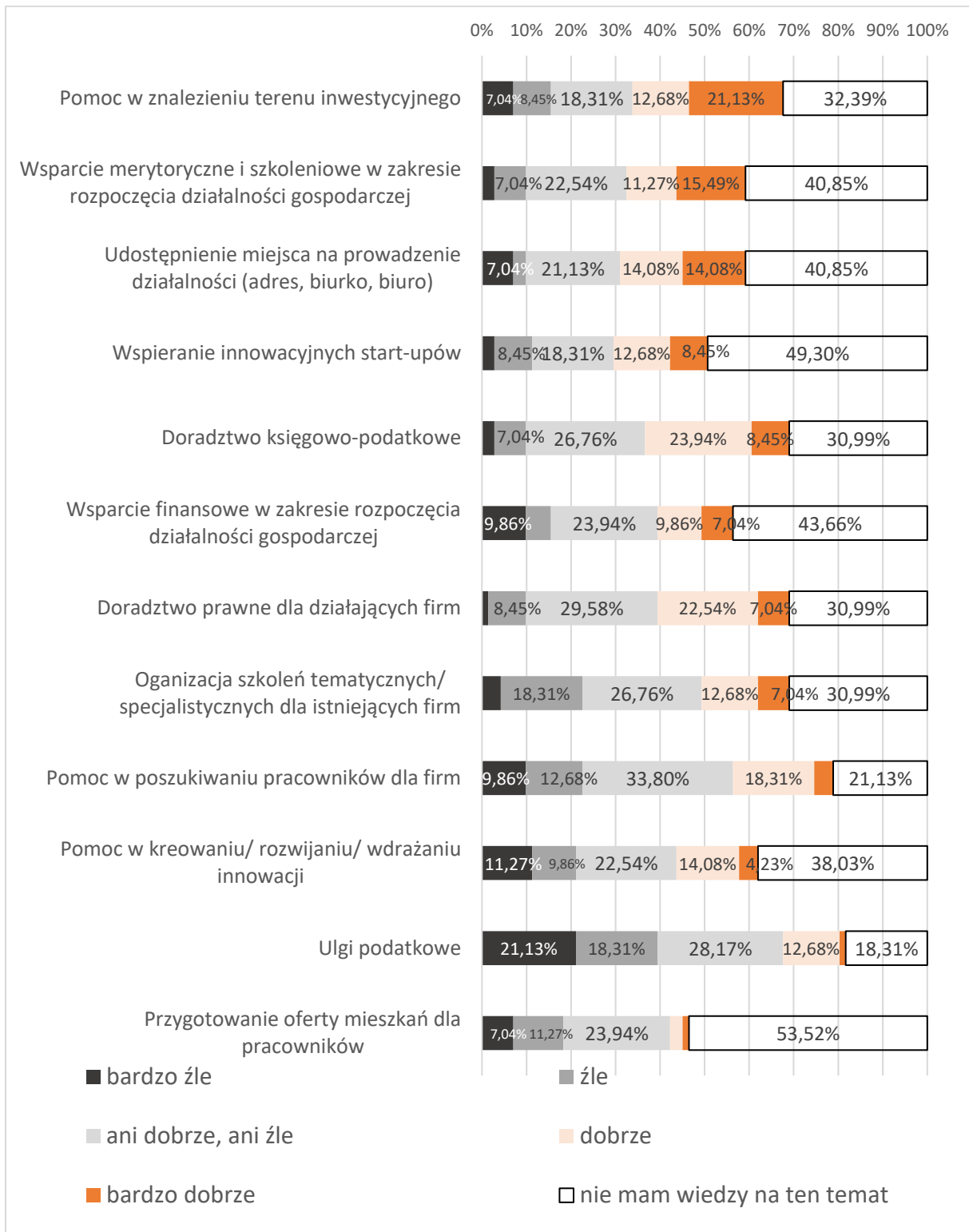
Liczba respondentów, którzy odpowiedzieli na pytanie: 71

Żaden z wymienionych w ankiecie aspektów dotyczących działań krośnieńskich instytucji, sprzyjających rozpoczęciu i prowadzeniu działalności gospodarczej nie uzyskał ponad połowy ocen pozytywnych. Do aspektów, które uzyskały najwyższą sumę ocen pozytywnych należały: pomoc w znalezieniu terenu inwestycyjnego (34%), doradztwo księgowo-podatkowe (32%), doradztwo prawne (30%), udostępnienie miejsca na prowadzenie działalności (28%) oraz wsparcie merytoryczne i szkoleniowe w zakresie rozpoczęcia działalności gospodarczej (27%).

Zwraca uwagę bardzo duża liczba odpowiedzi „nie mam wiedzy na ten temat” w odniesieniu do większości wymienionych aspektów, co wskazuje na potrzebę prowadzenia intensywnych działań informacyjnych i promocyjnych skierowanych do lokalnych przedsiębiorców.

Najbardziej zostały ocenione ulgi podatkowe, uzyskując 39% ocen negatywnych.

Wykres 20. Jak ocenia Pani/ Pan działania sprzyjające rozpoczęciu i prowadzeniu działalności gospodarczej, realizowane przez instytucje działające na terenie Krosna?

Liczba respondentów, którzy odpowiedzieli na pytanie: 71

W kolejnym pytaniu ankietowym przedsiębiorcy zostali poproszeni o wskazanie trzech najważniejszych elementów wsparcia dla osób zakładających działalność gospodarczą w Krośnie.

Zdecydowaną przewagę głosów uzyskały ulgi podatkowe (ok. 62%) oraz wsparcie finansowe w zakresie rozpoczęcia działalności gospodarczej (ok. 59%). Ponad 30% respondentów wskazało na doradztwo księgowo-podatkowe oraz wsparcie merytoryczne i szkoleniowe w zakresie rozpoczęcia działalności gospodarczej.

W ramach odpowiedzi „inne”, którą wybrało ok. 4% ankietowanych pojawiły się postulaty zmiany prawa podatkowego, udostępnienia miejsc parkingowych np. na Rynku, a także ożywienia Rynku poprzez udostępnienie lokali dla nowych firm.

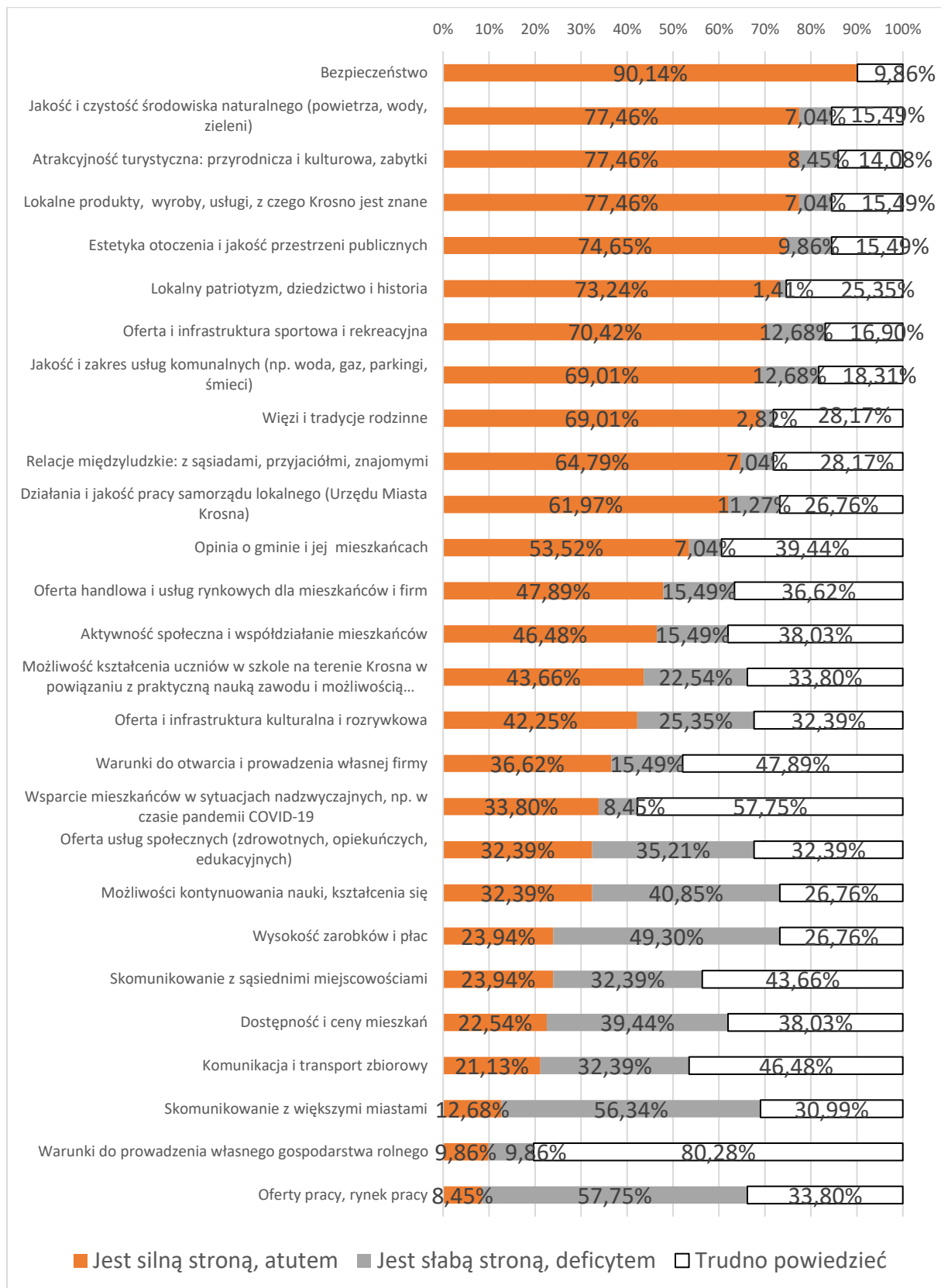
Wykres 21. Jakiego typu wsparcie potrzebne jest Pani/Pana zdaniem osobom zakładającym działalność gospodarczą w Krośnie. Proszę wskazać 3 najważniejsze

Liczba respondentów, którzy odpowiedzieli na pytanie: 71

Następne pytanie dotyczyło określenia silnych i słabych stron Krosna.

Wykres 22. Co jest silną stroną (atutem), a co słabą stroną (deficytem) Krosna?

Liczba respondentów, którzy odpowiedzieli na pytanie: 71

Najsilniejszą stroną Krosna jest bezpieczeństwo, co potwierdziło 90% ankietowanych. Ponad 70% pozytywnych ocen uzyskały: jakość i czystość środowiska naturalnego, atrakcyjność turystyczna, lokalne produkty i usługi, estetyka otoczenia, lokalny patriotyzm, dziedzictwo i historia oraz oferta i infrastruktura sportowo-rekreacyjna. Powyżej 60% ocen pozytywnych uzyskały: usługi komunalne, więzi i tradycje rodzinne, relacje międzyludzkie oraz działania i jakość pracy samorządu. Ponad połowa respondentów stwierdziła, że do atutów należy zaliczyć opinię o Krośnie i jego mieszkańcach.

Najsłabszymi stronami Krosna według ankietowanych są: oferty pracy i rynek pracy (ok. 58% odpowiedzi negatywnych), skomunikowanie z większymi miastami (56%) oraz wysokość zarobków i płac (49%).

Ankietowani byli najbardziej podzieleni w ocenie usług społecznych, gdzie uzyskano bardzo podobną liczbę odpowiedzi pozytywnych, negatywnych i neutralnych.

Ostatnie pytanie dotyczyło wskazania pięciu najważniejszych przedsięwzięć, które powinny zostać zrealizowane w Krośnie w pierwszej kolejności.

Niemal 75% ankietowanych wskazało na konieczność realizacji lepszych połączeń komunikacyjnych z regionem i światem, a ponad połowa – na tworzenie lepszych warunków i wsparcia dla rozwoju przedsiębiorczości, zakładania własnych firm, samozatrudnienia.

Ok. 42% wskazań uzyskało stworzenie atrakcyjnej infrastruktury i warunków życia mieszkańców: chodniki, przystanki, parkingi, ścieżki rowerowe, obiekty sportowe, itp. oraz lepsza i bardziej dostępna opieka zdrowotna (podstawowa i specjalistyczna).

Z kolei ponad 30% badanych uznało za istotne takie przedsięwzięcia, jak wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego, lepszą i szerszą ofertę edukacyjną, stworzenie przez samorząd specjalnej oferty dla młodych (stypendia, staże, granty, ulgi, inkubatory, doradztwo zawodowe) oraz atrakcyjną ofertę kulturalną i spędzania wolnego czasu.

Wykres 23. Jakiego rodzaju przedsięwzięcia powinny zostać zrealizowane w Krośnie w pierwszej kolejności? Proszę wskazać 5 najważniejszych

Liczba respondentów, którzy odpowiedzieli na pytanie: 71

IV. Wnioski i obserwacje z badania

- Ok. 54% respondentów dobrze i bardzo dobrze oceniło Krosno jako miejsce do prowadzenia działalności gospodarczej.
- Ok. 70% respondentów określiło stosunek władz lokalnych do przedsiębiorców i inwestorów lokalnych jako życzliwy i bardzo życzliwy.
- Ok. 97% badanych przedsiębiorców uważa, że Krosno jest dobrym miejscem do życia.
- Trzy najlepiej ocenione działania skierowane do przedsiębiorców, prowadzone przez instytucje działające na terenie Krosna obejmują: pomoc w znalezieniu terenu inwestycyjnego, doradztwo księgowo-podatkowe i doradztwo prawne, przy czym żadne z nich nie uzyskało ponad połowy ocen pozytywnych. W odniesieniu do wielu działań wskazanych w ankiecie przedsiębiorcy w przeważającej mierze wskazali, że nie mają wiedzy na ich temat, a zatem konieczne są szersze działania informacyjne skierowane do lokalnych firm.
- Najsłabiej ocenionym aspektem związanym z prowadzeniem działalności gospodarczej są ulgi podatkowe.
- Największymi atutami Krosna w ocenie przedsiębiorców są bezpieczeństwo, jakość i czystość środowiska naturalnego, atrakcyjność turystyczna, a także lokalne produkty i usługi. Z kolei największe deficyty dotyczą rynku pracy i ofert pracy, skomunikowania z większymi miastami oraz wysokości wynagrodzeń.
- Wsparcie dla osób zakładających działalność gospodarczą w Krośnie zdaniem ankietowanych powinno uwzględniać przede wszystkim: ulgi podatkowe, wsparcie finansowe w zakresie rozpoczynania działalności gospodarczej oraz doradztwo księgowo-podatkowe.
- Jeśli chodzi o ocenę rynku pracy, niedostateczna dostępność pracowników stanowi problem dla ponad połowy badanych. Jednocześnie ok. 41% ankietowanych oceniło, iż słabą stroną Krosna jest możliwość kontynuowania nauki, kształcenia się. Zdaniem 35% badanych w pierwszej kolejności należy realizować działania związane z lepszą i szerszą ofertą edukacyjną (szkolnictwo zawodowe, podnoszenie kwalifikacji, studia, staże, praktyki) – tego typu działania przyczyniają się do wzmacniania rynku pracy i zwiększenia dostępności kadr z odpowiednimi kwalifikacjami.
- Do pięciu najważniejszych przedsięwzięć, jakie zdaniem respondentów powinny zostać zrealizowane w Krośnie w pierwszej kolejności należą: lepsze połączenia komunikacyjne z regionem i światem; tworzenie lepszych warunków i wsparcia dla rozwoju przedsiębiorczości, zakładania własnych firm, samozatrudnienia; stworzenie atrakcyjnej infrastruktury i warunków życia mieszkańców: chodniki, przystanki, parkingi, ścieżki rowerowe, obiekty sportowe, itp.; lepsza i bardziej dostępna opieka zdrowotna (podstawowa i specjalistyczna) oraz wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego, większa dostępność mieszkań.

- Przedsiębiorcy nie opowiedzieli się jednoznacznie co do akceptacji ewentualnych wydatków z budżetu miasta, mających na celu przyciągnięcie oraz integrację obcokrajowców chcących osiedlić się w Krośnie i uzupełnić lokalny rynek pracy. Większość zadeklarowała, iż stosunek do tego typu wydatków zależy od kraju pochodzenia cudzoziemców.
- Zdaniem przedsiębiorców do największych zagrożeń dla działalności firm należą: wzrost kosztów działalności gospodarczej (np. koszty energii, pracy, czynsze); niedostateczna dostępność pracowników i uzależnienie od ograniczonego i lokalnego rynku zbytu.
- Z kolei czynniki dotyczące otoczenia lokalnego o największym znaczeniu dla rozwoju i osiągnięcia sukcesu przez firmy obejmują: popyt na oferowane towary i usługi, przychylność ze strony lokalnej społeczności, wsparcie ze strony samorządu lokalnego w sytuacjach nadzwyczajnych oraz odpowiedni poziom infrastruktury technicznej i logistycznej.
- Zdecydowana większość biorących udział w badaniu rozważa w najbliższym czasie rozszerzenie działalności na aktualnym rynku, utrzymanie dotychczasowego zakresu prowadzonej działalności na obecnym poziomie, a także wejście na nowy rynek sprzedaży. Większość zamierza również podjąć działania służące poprawie efektywności energetycznej oraz zwiększeniu poziomu cyfryzacji.